

Sygn. akt I C 801/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2019 roku w Jaśle

sprawy z powództwa Kancelarii (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko M. G.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 801/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 27.03.2019 r.

Powód Kancelaria (...) S.A. z siedzibą w K. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu (...) domagała się zasądzenia od pozwanej M. G. kwoty 1.744,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów sądowych.

Powód wywodził swoje roszczenie z faktu cesji wierzytelności dokonanej na jego rzecz przez (...) Sp. z o.o. w dniu 30.11.2017 r. Wskazał, że wierzytelność wynika z umowy pożyczki zawartej (...) pomiędzy pozwaną a cedentem na kwotę 1.500 zł. Pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty całości zobowiązania (dokonała na rzecz cedenta wpłaty kwoty 322,84 zł), a wezwanie do dobrowolnej zapłaty skierowane do pozwanej przez powoda pozostało bezskuteczne.

Wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w J..

Pozwana, będąc prawidłowo zawiadomioną o terminie rozprawy, nie stawiała się na nią, ani nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Wobec nieobecności prawidłowo zawiadomionej pozwanej M. G. na rozprawie 27.03.2019 r., Sąd, stosownie do regulacji art. 339 k.p.c., wydał wyrok zaoczny.

W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda

o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.). W przypadkach, w których nie wchodzi w rachubę przyjęcie prawdziwości twierdzeń powoda co do okoliczności faktycznych, konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego co do tych twierdzeń i ich dowodowa weryfikacja. Sąd miał na uwadze, że w sporach z konsumentami należy zachować szczególną ostrożność przy ocenie ewentualnego przyjęcia za prawdziwe twierdzeń, zawartych w pozwie, zwłaszcza w sprawach, w których konsument nie podejmuje jakiegokolwiek obrony. Przy czym za niedopuszczalne należy uznać rozumowanie, zgodnie z którym z samego faktu milczenia pozwanego można wnioskować o potwierdzeniu przez niego prawdziwości twierdzeń powoda. Stąd za minimum w tego rodzaju sprawach należy uznać obowiązek przedstawienia umów, potwierdzających istnienie wierzytelności

i legitymacji czynnej do jej dochodzenia przez powoda. Podkreślić przy tym należy, że sama możliwość wydania wyroku zaocznego nie zmienia rozkładu ciężaru dowodu, określonego w powołanych przepisach art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

W niniejszej sprawie Sąd powziął wątpliwości dotyczące związania się przez pozwaną umową pożyczki z pierwotnym wierzycielem, oraz kwestii objęcia ewentualnej wierzytelności wobec pozwanej późniejszą umową przelewu.

Podstawę roszczenia strony powodowej w przedmiotowej sprawie stanowił, poza art. 720 § 1 k.c., także art. 509 § 1 k.c. zgodnie z którym: wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

W ocenie Sądu powód nie zdołał w przedmiotowym postępowaniu udowodnić swojej legitymacji czynnej. Należy wskazać, że powód nie jest pierwotnym wierzycielem pozwanego, a swoją legitymację czynną wywodzi z twierdzenia o przeniesieniu tejże wierzytelności na swoją rzecz przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

Okoliczności tej nie można jednak w żadnym razie uznać za udowodnioną w oparciu o przedłożoną do akt sprawy kserokopię wyciągu z umowy przelewu wierzytelności z 30.11.2017 r. (k. 15 - 19) wraz z wydrukiem wyciągu z Załącznika nr 1 (k. 20). Przedłożona do akt sprawy kserokopia wyciągu wskazuje na przejście wierzytelności pomiędzy cedentem a powodem jako cesjonariuszem, ale w samej swej treści nie konkretyzuje tych wierzytelności odsyłając do załącznika nr 3.

Oznacza to, że kluczowa dla sprawy okoliczność tj. określenie przedmiotu przelewu zawarte jest w załączniku nr 3 stanowiącym integralną część umowy przelewu. Tymczasem znajdujący się w aktach sprawy wyciąg z załącznika odnoszący się do dłużnika o lp. (...) nie dość, że został oznaczony nr 1, a zatem innym, aniżeli stanowiący część umowy wykaz wierzytelności, to jednocześnie został przedstawiony jako zwykły wydruk, nie opatrzony podpisami stron umowy, ani nawet nie poświadczony za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie adwokata. Brak poświadczenia dotyczy również samego wyciągu umowy.

Taki niepotwierdzony wydruk, niestanowiący dokumentu, nie może – zdaniem Sądu – zastąpić dokumentu, na którego bazie powstał, niedopuszczalne jest również prowadzenie dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Ustawodawca dopuszcza bowiem możliwość zastąpienia oryginału dokumentu jedynie odpisem poświadczonym za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (art. 129 § 2 k.p.c.). Skoro tak, to nie można przyjąć, że może być on również zastąpiony zwykłym, niewierzytelnym odpisem (którego najpowszechniejszym rodzajem jest kserokopia). Wyrażona w art. 129 § 1 i 2 k.p.c. reguła - lege non distinguente - dotyczy również dokumentów elektronicznych. Ponieważ ustawodawca dopuścił elektroniczne poświadczenie dokumentu wyłącznie w postępowaniach obsługiwanych przez system teleinformatyczny (art. 129 § 2¹ k.p.c.), we wszystkich innych przypadkach strona, która na taki dokument się powołuje, a nie zamierza przedstawić sądowi jego oryginału, powinna wykonać tradycyjny odpis dokumentu (np. wydruk)

i złożyć go do akt sądowych - po uprzednim uwierzytelnieniu przy zachowaniu wymogów określonych w ustawach korporacyjnych (art. 4 ust. 1b ustawy- Prawo o adwokaturze, art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, art. 9 ust. 3 ustawy

o rzecznikach patentowych, art. 31 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej).

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że nie tylko legitymacja procesowa czynna powoda nie została wykazana, ale równie wątpliwe jest samo istnienie wierzytelności opisanej w pozwie. Strona powodowa nie zaoferowała żadnego miarodajnego dowodu dla potwierdzenia faktu istnienia wierzytelności względem pozwanej w wysokości 1.744,17 zł. Twierdzenia pozwu budzą w tym zakresie poważne wątpliwości Sądu.

Strona powodowa na okoliczność zawarcia umowy pożyczki

z (...) przedłożyła jedynie niepodpisany, ani w żaden inny sposób nieautoryzowany wydruk formularza umowy o udzielanie pożyczek wraz z tabelą opłat i prowizji oraz wydruk formularza informacyjnego dotyczącego pożyczki konsumenckiej (k. 23 - 31). Wydruki te pochodzą wyłącznie od pożyczkodawcy, mimo że z ich treści miałyby wynikać, iż także pozwana jest ich wystawcą. Zwraca przy tym uwagę brak podpisu strony pozwanej na umowie pożyczki, pomimo pozostawienia pod umową pustych pól „w imieniu F. F.,” „pożyczkobiorca”, co sugeruje że miały one zostać wypełnione. Wprawdzie jej treść wskazuje na ogólne warunki umowy, jednakże w braku oświadczeń stron zamieszczonych pod tekstem umowy może ona być jedynie jej projektem i nie wywołuje skutków prawnych. Żaden ze zaoferowanych przez powoda dowodów nie potwierdza, że pozwana dokonała rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy i złożyła wniosek na interaktywnym formularzu, co skutkowałoby przyjęciem akceptacji przez pozwaną warunków wynikających

z treści „umowy o udzielanie pożyczek” (k. 23 v. - 27). Powód nie dołączył do pozwu także potwierdzenia doręczenia pozwanej umowy na trwałym nośniku.

Z kolei przedstawione do akt elektroniczne potwierdzenie przelewu kwoty 1.500 zł, pochodzące od banku (...) S.A. z 09.06.2015 r. w żaden sposób nie pozwala powiązać nr rachunku bankowego beneficjenta jako rachunku bankowego pozwanej (k. 32).

Ostatecznie stwierdzić należy, że choć powód wykazał, że pożyczkodawca dysponował danymi osobowymi pozwanej, sama ta okoliczność nie pozwala na ustalenie, że pozwana złożyła jakiegokolwiek oświadczenie woli, na skutek którego zawarła umowę pożyczki.

Należy jednocześnie zauważyć, że wątpliwa jest również sama wysokość roszczenia powoda. Jest ona co prawda zbieżna z kwotą rzekomo nabytej wierzytelności ujawnionej w tabeli (k. 20), ale pozostaje w sprzeczności z twierdzeniami pozwu. Skoro, jak twierdzi powód, pozwana spłaciła kwotę 322,84 zł na rzecz cedenta, to o tę kwotę powinna być pomniejszona całkowita kwota do zapłaty wskazana w wydruku umowy pożyczki tj. 1.902,01. W materiale dowodowym sprawy brak bowiem dowodów na poniesienie kosztów monitów i wezwań na kwotę 165 zł.

Nie budzi wątpliwości, że zawieranie umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość jest dozwolone w obrocie prawnym. Nie jest ono wyłączone przez art. 29 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki. Jednakże strona będąca profesjonalistą, obowiązany do podwyższonej staranności w obrocie prawnym, powinna być świadoma ograniczeń dowodowych wiążących się z taką formą zawarcia umowy i uzyskać, a następnie przedstawić dowody złożenia oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę. Powód, który powołuje się na nabycie wierzytelności w wyniku cesji powinien bowiem wykazać wszelkie okoliczności, które obciążałyby pierwotnego wierzyciela, gdyby to on wytaczał powództwo.

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie powołanych przepisów, w tym art. 720 k.c. w zw. z art. 509 k.c. oraz art. 6 k.c. i 232 k.p.c. orzeczono jak w sentencji wyroku.